

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udvalgte digte

Citation: Ewald, Johannes: "Udvalgte digte", i Ewald, Johannes: *Udvalgte digte*, udg. af Esther Kielberg ; Kim Ravn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 258. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald02dkval-shoot-idm140323880855264.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

Til min M** paa hans Broders Fødselsdag

Trykt efter SS bd. 3, s. 313-15, hvis tekstgrundlag er *Alm.Da.Bibl.* 1780, bd. 2, nr. 7, s. 274ff. Om versmålet, se n.t.s. 94, Følelser ved *Den hellige Nadvere*.

259

103

M**: se n.t.s. 89. - *hans Broder(s)*: Adam Ludvig Mokke (1743-1810), regimentschef, siden general. Brødrene dannede sammen med svogeren Adam Wilhelm Hauch (1755-1838) et venskabsforbund. - *Fødselsdag*: 6. dec. - *Damon*: gr. filosof (4. årh. f.Kr.), ven med Phintias. Da tyrannen Dionysios II dømte P. til døden, fik denne en frist til at ordne sine affærer mod, at D. imens lod sig tilbageholde som gidsel. P. nåede tids nok tilbage til at redde D., og Dionysios blev så bevæget over D.s og P.s venskabshandlinger, at han benådede P. I Ewalds digt er Damon og Phintias (fejlagtigt kaldet Pythias) betegnelse for Frederik og Adam Ludvig Moltke. - *bestemte*: afgrænsede, fastsatte. - *troer det*: anser det for. - *kristalne*: krystalklare. - *Nectar*: if. gr. mytologi den drik, der gjorde guderne udødelige; også om udsøgt drik. - *seer det (...) strømme forbi*: ser det (dvs. mennesket) med græmmelse nektaren strømme forbi sig, nektaren, der for mennesket er en drik uden smag, fordi det menneskelige bryst kun kan rumme et vist mål af lykke.

104

nidsk: havesygt. - *dunstende*: stinkende. - *Korinthiske Kar*: lat. vasa Corinthia, kar af korinthisk erts, en særlig fin kobberlegering. - *Viisdom*: tiltale til Damon, dvs. Fr. Moltke. - *i tusind' Rør*: ad mange veje. - *Begger*: bæger. - *Croesus*: egl. navn på en hovedrig, lydsk konge i oldtiden; her betegnelse for enhver rig mand. - *Drachme*: oldgræsk sølvmønt. - *smitter*: besmitter, tilsmudser. - *Pharsaliens Helt*: tilnavn til den rom. kejser Gajus Julius Cæsar (100-44 f.Kr.), efter at han havde besejret sin tidligere ven Pompejus i slaget ved Farsalos (48 f.Kr.). - *Philippi Søn*: Aleksander den Store (356-323 f.Kr.), der skabte det hellenske verdensherredømme, var søn af kong Filip af Makedonien. - *Socrates* (469-399 f.Kr.): gr. filosof. Athenienserne dømte ham til døden for ungdomsførelse og krænkelser af statens guder. Hans elev Platon har bl.a. meddelt hans forsvarstale i retten og nogle af de samtaler, han førte med sine venner i fængslet. - *Held*: lykke. - *endelig*: begrænset.

105

den Eviges Haand veiede Polerne: vel hentydning til skabelsesberetningen. - *alt*: allerede. - *Castor og Du (...)* *dobbelt Siel*: Castor og Pollux, de lat. navne på Zeus' tvillingesønner, var berømte for deres trofaste venskab. Da C. døde, tillod Zeus P., der var udødelig, at tilbringe hveranden dag i Hades og hveranden i himlen. - *End*: endnu, nok (et). - *Pythias*: fejl for Phintias. - *Hero(ers)*: helt, egl. halvgud. - *H**(s)*: Adam Wilhelm Hauch; jf. n.t.s. 103. - *Sangersken*: camoenen; se ordlisten s. 223. - *den Heldige*: den lykkelige. - *sin Veninde(s)*: vel A. L. Moltkes hustru Margrethe Sophie Hauch. - *26drukken*: overvældet, betaget, *-fandt*: følte. - *Veien til Stjerne*: For at belønne Castor og Pollux for deres venskab anbragte Zeus dem i stjernebilledet Tvillingerne.

106

Calliope: se n.t.s. 69. - *Ofte strømme Din Dag*: Gid din (fødsels)dag ofte må strømme. - *kunstige*: kunstfærdige; efter kunstens regler.